

Aan de leden van de Gemeenteraad van Rheden en het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rheden

Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

Rheden, 16 september 2024

Geachte leden van de gemeenteraad, geacht College,

Als bestuur van het Dorpshuis Willem de Zwijger Rheden en belangenvereniging Rhedens Dorpsbelang zijn wij zeer verontrust over de bezuinigingsplannen die de Gemeente Rheden genoodzaakt is door te voeren voor de jaren 2026 en volgende.

De omvang van de voorgenomen bezuinigingen in het sociale domein zijn zodanig dat er een grote kaalslag dreigt te ontstaan met alle onherstelbare gevolgen van dien voor de meest kwetsbaren van onze samenleving. Ook de dorps- en buurthuizen dreigen door de bezuinigingen hard getroffen te worden. Als besturen van het Dorpshuis Rheden en belangenvereniging Rhedens Dorpsbelang zien wij het als onze taak om u vanuit de praktijk van alledag te schetsen welke onomkeerbare impact het wegbezuinigen van de dorps- en buurthuizen in het algemeen en specifiek in het dorp Rheden heeft.

Oprichting Dorpshuis Rheden

In 2013 is het Dorpshuis Rheden opgericht door belangenvereniging Rhedens Dorpsbelang met medefinanciering vanuit de Gemeente Rheden en de Provincie Gelderland. Directe aanleiding was de uitkomst van een enquête van Rhedens Dorpsbelang onder de inwoners van Rheden dat heeft geresulteerd in een dorpsplan "Rhedens Dorpsgezicht". Daaruit bleek onder andere dat in Rheden een grote behoefte was aan een centraal ontmoetingspunt waar ontmoeting en op de inwoners gerichte activiteiten centraal staan. Deze behoefte werd vooral urgent toen in dat jaar welzijnsorganisatie Carion failliet ging en voor een groot aantal activiteiten in Rheden geen plaats meer was.

In de afgelopen jaren heeft het Dorpshuis Rheden zich ontwikkeld tot een onmisbare voorziening voor de inwoners van Rheden (ca 7500 inwoners, 3500 huishoudens), centraal gelegen midden in het dorp en voor iedereen, zeker ook voor de inwoners uit de meer kwetsbare wijken, goed bereikbaar. Door velen en niet in de laatste plaats door de Gemeente Rheden wordt het Dorpshuis gezien als een

schoolvoorbeeld van een dorps huis zoals het zou moeten functioneren volgens het door de gemeente ontwikkelde “Rhedense Model”.

Citaat visie op Wonen Welzijn Zorg oktober 2016 : “Daarnaast wat er nodig is om in dorpen en wijken laagdrempelige, informele, levendige ontmoetingsplekken voor alle inwoners, dus ook de kwetsbare inwoner, te creëren. Door het langer thuis blijven wonen van kwetsbare inwoners speelt dit vraagstuk des te meer.”

Betekenis van het Dorps huis

Zo heeft het Dorps huis Rheden zich ook ontwikkeld, als de centrale fysieke ontmoetingsplek in Rheden, bij iedereen bekend, een herkenbare locatie waar veel oudere inwoners vroeger op school hebben gezeten. In het Dorps huis komen kwetsbare mensen, al of niet met een beperking, ouderen, eenzame mensen. Hier vinden zij ontmoeting, ontspanning, ondersteuning.

Dat is de waarde van het Dorps huis Rheden en vele andere dorps- en buurthuizen in onze gemeente. Daar waar de discussie alleen lijkt te gaan over “wat kosten de dorps huizen de gemeenschap” en hoe moeten we deze kosten reduceren willen wij het vooral ook hebben over de waarde van de dorps huizen voor de Rhedense samenleving en haar inwoners. Al snel komt men dan tot de conclusie dat een dorps huis juist waarde toevoegt aan een samenleving en dat deze waarde niet in verhouding staat tot de subsidiebedragen die er mee gemoeid zijn en dat niet in de laatste plaats door de inzet van alleen al in Rheden 60 vrijwilligers die het Dorps huis draaiende houden.

Activiteiten

Om wat meer zicht te geven op de waarde van het Dorps huis geven wij u onderstaand een overzicht van de activiteiten die zoal in het Dorps huis Rheden worden uitgevoerd :

Bij de oprichting in 2013 waren de voornaamste gebruikers de verenigingen en clubs die door het faillissement van welzijnsorganisatie Carion “dakloos” werden en ook dreigden te moeten stoppen. Deze activiteiten bestaan grotendeels nu nog zij het in een andere vorm.

Belangrijk is de **samenwerking met SIZA** die in hetzelfde gebouw een centrum voor dagbesteding voor mensen met niet aangeboren hersenletsel exploiteert. We zitten met elkaar in hetzelfde gebouw en we zien dat cliënten van SIZA waar mogelijk gebruik maken het aanbod van het Dorps huis.

Dit gebeurt er in het Dorps huis :

Dagelijks is er een “**open inloop**” voor iedereen : laagdrempelig, ontmoeting, een praatje maken, staan centraal. De bezoekers zijn veelal mensen die alleen zijn, mensen met een “rugzakje”.

Iedere woensdag is er het “**Rhedens Maal**” , een laagdrempelige maaltijdvoorziening, veelal bezocht door ouderen en mensen die alleen zijn komen te staan. Wekelijks bezocht door ca. 50 inwoners. Diegenen die moeilijk zelf kunnen komen worden gehaald en gebracht door de “Plusbus”.

Omdat er in Rheden al jaren geen bibliotheek meer was is het “**Leespunt**” opgericht. Hier kunnen mensen boeken lenen voor een gering bedrag maar ook even langskomen voor een praatje, een kopje koffie, enzovoorts.

Wekelijks is er een “**Taalgroep**” georganiseerd door het “**Taalhuis**”. Statushouders en andere mensen van buitenlandse afkomst worden hier ondersteund in hun taalontwikkeling door met elkaar onder begeleiding in gesprek te zijn.

“**Vluchtelingenwerk**” gebruikt het Dorpshuis voor haar cursussen gericht op de statushouders zoals de cursussen participatie (onderdeel van het inburgeringstraject) en de cursussen “Omgaan met Geld”

Iedere dinsdag is er een “**Naaiatelier**” waar voornamelijk vrouwen, o.a. statushouders, bij elkaar komen.

Daarnaast is er maandelijks een “**Repair Café**” waar vrijwilligers tegen een geringe vergoeding eenvoudige reparaties verrichten aan huishoudelijke apparaten e.d.

Bij alle genoemde activiteiten gaat het niet alleen om de inhoud maar is ook **de ontmoeting** en het gevoel ergens bij te horen voor zowel de deelnemers als de vrijwilligers belangrijk.

“**Incluzio**” is een belangrijke partner in het Dorpshuis. Zij organiseren de volgende activiteiten:

Informatiepunt waar iedereen vrij kan inlopen en zijn/haar vraag of probleem kan neerleggen.

Medewerkers van Incluzio zorgen er voor dat de vraag op de juiste plek terecht komt en er zo nodig een hulp- of ondersteuningstraject in gang wordt gezet;

Inloopsprekuren van “**Sociaal raadsman**”;

Wekelijkse jongerenactiviteit “**Second House**” waar activiteiten worden georganiseerd voor jongeren;

Wekelijkse creatieve groep voor jongeren en ouderen;

“**Ouders en Zo**”, een wekelijkse activiteit gericht op ouders met jonge kinderen.

“**Kookgroep**” gericht op sociaal wat zwakkere inwoners.

Deze activiteiten van Incluzio hebben vooral als doel om mensen achter de voordeur vandaan te krijgen, met hen in contact te komen, hun sociale netwerk te versterken, en tevens signalen op te vangen voor andere problemen die kunnen spelen waarmee zij geconfronteerd zijn.

Gezondheidszorg

Wekelijks is er op 2 dagen een **consultatiebureau** en op 1 dag een prikpost van de “**Trombosedienst**”

Daarnaast worden er vanuit de huisartsen in Rheden regelmatig **wandelclubs** georganiseerd met als begin- en eindpunt het Dorpshuis.

Maatschappelijke organisaties, bewegen, muziek, verenigingen

“**Humanitas**” organiseert wekelijks het “**Formulierensprekuren**”. Inwoners die moeite hebben met ingewikkelde brieven, formulieren, het gebruik maken van regelingen en voorzieningen zoals Voedselbank, Stichting Sun, e.d. worden hier laagdrempelig geholpen. Tevens hebben deze spreekuren een signaalfunctie. Het komt voor dat mensen met een eenvoudige vraag binnen komen maar dat tijdens het gesprek duidelijk wordt dat er veel meer aan de hand is. Dan wordt zo mogelijk meer hulp ingezet bijvoorbeeld via Incluzio, Humanitas of Schuldhulpmaatje.

Verder zijn er tal van activiteiten die deels hun oorsprong hebben uit het vroegere Carion en door het Dorpshuis min of meer zijn geadopteerd zoals : **Koersbal, Meer bewegen Voor Ouderen, Yogalessen, Tai Chi, koersbal, daarnaast huisvesten we de Bridgevereniging, het Rhedens Seniorenorkest, gitaarlessen, cellolessen, pianolessen, schrijfcursussen etc.**

De “ **PCOB**” (ouderenvereniging) en “**Rhejes Proate**” organiseren maandelijks of tweemaandelijks lezingen en andere interessante bijeenkomsten voor leden en belangstellenden en zijn er regelmatig kledingbeurzen

Het Dorpshuis is daarnaast een **veelgebruikte vergaderlocatie** voor tal van organisaties zoals **Rhedens Dorpsbelang, Humanitas, PCOB, ASVR, Stichting Sun, Politieke partijen, Vluchtelingenwerk, Gemeente Rheden, Plusbus** en nog veel meer.

Ook de “**Gemeente Rheden afdeling Toezicht en Handhaving**” organiseert samen met “**Vivare**” en “**Incluzio**” wekelijks inloopsprekuren waarbij de inwoners op een laagdrempelige manier worden geholpen met al klachten en vragen.

Niet onbelangrijk is ook dat zowel de **Gemeente als NL training** gebruik maken van het Dorpshuis om hier mensen te plaatsen als vrijwilliger in het kader van hun inburgerings- of participatietraject.

Uit dit overzicht blijkt dat de betalende gebruikers van het Dorpshuis voornamelijk op de samenleving gerichte verenigingen, non profit organisaties en kleine ZZPers zijn, die allemaal een toegevoegde waarde hebben voor het functioneren van alle geledingen binnen onze Rhedense samenleving.

In al die jaren heeft het Dorpshuis een vaste kern van ca. 60 vrijwilligers aan zich weten te binden en jaarlijks telt het Dorpshuis zo’n 25000 bezoekers.

Met elkaar zorgen we er voor dat de bezoekers zich thuis voelen en dat alles goed geregeld is. Daarnaast zijn vrijwilligers actief in het tuinonderhoud, de schoonmaak en worden er jaarlijks klusdagen georganiseerd om de kleinere onderhoudsklussen in het gebouw te doen.

Het belang van het Dorpshuis

Bovenstaande illustreert het grote belang voor de dorpsgemeenschap. Dorpshuis Rheden is voor ons niet weg te denken en vervult een belangrijke en onmisbare rol in het sociale domein. Het Dorpshuis verbindt en zorgt voor samenhang en kan gezien worden als het cement van de sociale structuur van het dorp. Als deze mogelijkheid van ontmoeting en verbinding zou wegvallen zal dit ongetwijfeld leiden tot toenemende eenzaamheid vooral bij ouderen en alleenstaanden. Ook zal dit betekenen dat de vraag naar ondersteuning vanuit de gemeente via de WMO zal toenemen met als gevolg veel meer kosten voor de Gemeente, . Dit aspect is door de Gemeente Rheden altijd onderkend.

Subsidie

De subsidie van de gemeente Rheden voor het Dorpshuis Rheden bedroeg de afgelopen jaren ca. 51.000 Euro. Dit is bedoeld om een groot deel van de huisvestingskosten te dekken. Echter de vaste kosten, bestaande uit huur, energie, schoonmaakkosten, onderhoud, e.d. bedragen momenteel ca. 88.000 Euro. Een deel van de huisvestingskosten alsmede de overige kosten worden gedekt uit de huurinkomsten.

Wat verwachten wij van u

Voor ons is duidelijk is, dat het Dorpshuis zonder de gemeentelijke subsidie niet kan en zal overleven. Na al die jaren bouwen aan deze voor alle inwoners belangrijke ontmoetingsplek is het ondenkbaar dat er in Rheden geen Dorpshuis meer zou zijn. De Rhedense samenleving kan het Dorpshuis Rheden gewoon niet missen. En sterker nog, het Dorpshuis Rheden is de uitgelezen (bijvoorbeeld op basis van de in het "Koersdocument" aangegeven problemen en wensen) om te onderzoeken of aan bijvoorbeeld mogelijkheden voor dagbesteding en jongeren verder nader vorm en inhoud kan worden gegeven.

Wij vragen daarom dringend u goede nota te nemen van de door ons hierboven geschetste activiteiten binnen ons Dorpshuis en de consequenties die het zal hebben als het Dorpshuis zou moeten sluiten.

Als gevolg van afbouw of stopzetting van de subsidiëring

Tenslotte vragen wij om bij uw besluitvorming zodanige keuzes te maken dat het Dorpshuis Rheden voor de Rhedense samenleving behouden blijft.

Wij zijn gaarne bereid om de inhoud van deze brief verder met u te bespreken en/of toe te lichten. Daarnaast nodigen wij u uit om een bezoek te brengen aan ons Dorpshuis. Daarvoor maken wij graag met u een afspraak

Hoogachtend,

Namens de besturen van

Het Dorpshuis Rheden

Kees van den Haak , penningmeester

Belangenvereniging Rhedens Dorpsbelang

Chris van Zwan, voorzitter

Voor contact : Kees van den Haak

06 53391846

c.vd.haak1951@kpnmail.nl